

Sprengstoff er en del av løsningen!

God samfunnssikkerhet og beredskap er avhengig av riktig og velfungerende infrastruktur. Norge er generelt godt rustet, men vi kan fortsatt sørge for at viktig infrastruktur blir enda bedre sikret.

Norsk forening for fjellsprenningsteknikk har mottoet: Utfordringer i dagen – løsninger i grunnen. Vi mener at vi kan utnytte bergmassen til å forbedre både samfunnssikkerhet og beredskap.

Bergmassen som IT-hvelv

Store deler av samfunnet er etter hvert avhengig av digitale løsninger. Og når vi snakker om at dataene våre ligger i «skya», kan det godt være at vi egentlig mener nedi fjellet. Datasenteret i Lefdal gruver er et glimrende eksempel på god bruk av berget. Det byr på stabile temperatur- og fuktforhold, godt beskyttet for eksterne forhold av alle slag. Kjølesystemet er basert på bruk av sjøvann, og den elektrisiteten som trengs for å drifte anlegget, er hentet fra ren vannkraft.

Energiproduksjon og -lagring

Nesten all elektrisk kraft i Norge produseres i flere hundrede kraftstasjoner som ligger trygt og godt dypt inne i bergmassen. Når vi i tillegg har flere olje- og gass lagre plassert trygt inni fjellet og at flere av ilandføringsledningene fra Nordsjøen også er lagt i tunneler under strandsonen, så er også dette en viktig beskyttelse av landets kritiske infrastruktur.

Vannforsyning under bakken

Et annet godt eksempel er den nye vannforsyningen til hovedstaden. Råvannet fra Holsfjorden vil ledes inn til rensing gjennom en nesten to mil lang tunnel. Rensingen av vannet vil foregå i store fjellhaller under Huseby. Deretter vil det rene drikkevannet spres rundt til byens befolkning gjennom et nett av tunneler. Når anlegget står ferdig i 2028, vil bare

noen tunnelportaler og et driftsbygg vises. Rensingen av vannet vil foregå trygt og godt inni fjellet uten unødvendig bruk av areal i et ellers tettbefolket område. Kanskje ikke like viktig for beredskapen i samfunnet, men vi kan nevne at også renseanleggene og store deler av transportsystemet for avløpsvannet i hovedstaden også ligger i bergrom og tunneler.

Tilfluktsrom i fjellet

Tilfluktsrom er vel noe de fleste assosierer med beredskap, og igjen er bergrom gode å ha. Flere steder i landet finnes idretts- og svømmehaller i fjell som ved behov kan brukes som tilfluktsrom. På Svalbard har vi også brukt berget

til lagring av hele verdens frøbank, så også på den siden er vi med på å opprettholde muligheten til å gjenskape planter og vekster som ellers risikerer å bli utryddet.

90 prosent er tatt ut ved hjelp av sprengstoff

I tillegg til de nevnte eksemplene er det tatt ut mye bergmasse også for å få til et veg- og jernbanenett som støtter opp om samfunnssikkerheten. De siste ti årene er det bygd over 800 kilometer med tunnel i Norge. Over 90 prosent av dette fjellet er tatt ut ved bruk av sprengstoff.

Takk til landets bergsprengere som har gjort dette mulig! ■

Vi kan sprengre ut store fjellhaller til mange formål under bakken.

”

De siste ti årene er det bygd over 800 kilometer med tunnel i Norge. Over 90 prosent av dette fjellet er tatt ut ved bruk av sprengstoff.

Tone Nakstad
Generalsekretær
Norsk forening for fjellsprenningsteknikk (NFF)

i

Norsk forening for fjellsprenningsteknikk ble startet i 1963 for å samle og styrke fagmiljøene som jobber med teknologi for bergarbeid. Les mer på:

nff.no

Utfordringer i dagen – løsninger i grunnen

www.nff.no

NORSK FORENING FOR
FJELLSPRENGNINGSTEKNIKK

Foto: Sandra Gundersen